

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie:

1) **M. K. (K.)** skazanego z art. 197 § 2 k.k. i in.

2) **H. S. (S.)** skazanego z art. 231 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 22 października 2020 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

kasacji wniesionych przez obrońców skazanych oraz prokuratora
od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 29 stycznia 2020 r., sygn. akt II Ka (...),

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w P.

z dnia 11 stycznia 2019 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasacje jako oczywiście bezzasadne,
2. kosztami postępowania kasacyjnego związanymi z kasacją prokuratora obciążyć Skarb Państwa,
3. w pozostałym zakresie kosztami postępowania kasacyjnego obciążyć skazanych, każdego w części na niego przypadającej.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 11 stycznia 2019 r., sygn. akt II K (...):

1. w pkt. I uznał oskarżonego M. W. K. za winnego tego, że w nieustalonym dniu i miesiącu 2001 r., w R., województwo (...), działając w zamiarze bezpośrednim, podstępem, polegającym na pozorowaniu niezbędności pilnego załatwienia spraw służbowych, zwabił D.R. do pokoju w nieustalonym lokalu, gdzie następnie przemocą w postaci zatarasowania

- własnym ciałem drzwi wejściowych do pokoju, rzucenia na łóżko i przygniecenia własnym ciałem, usiłował doprowadzić pokrzywdzoną do obcowania płciowego, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na opór pokrzywdzonej w postaci głośnego wzywania pomocy, szarpania się oraz płaczu, tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k.;
2. w pkt. II uznał oskarżonego M. W. K. za winnego tego, że w nieustalonym dniu miesiąca lipca 2001 r., w L., województwo (...), w siedzibie C. w L., działając w zamiarze bezpośrednim, podczas nieobecności innych pracowników, przemocą polegającą na wykorzystaniu swojej przewagi fizycznej, próbując położyć D. R. na stojącą w pomieszczeniu kanapę oraz próbując rozebrać pokrzywdzoną z odzieży wierzchniej, usiłował doprowadzić D. R. do obcowania płciowego, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na wyswobodzenie się pokrzywdzonej, tj. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k.;
 3. w pkt. III, na zasadzie art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., za czyny przypisane oskarżonemu M. W. K. w pkt. I i II wyroku, skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności;
 4. w pkt. IV uznał oskarżonego M. W. K. za winnego tego, że w okresie między 30.12.2008 r. a 2.01.2009 r., w miejscowości Ł., województwo (...), w związku z pełnioną funkcją publiczną Wojewody (...), przyjął od Burmistrza Miasta U. H. S., za pośrednictwem J. B. , korzyść majątkową o wartości 1 800 zł w postaci opłacenia pobytu w pensjonacie „G.” Ł., tj. przestępstwa z art. 228 § 1 k.k.;
 5. w pkt. V uznał oskarżonego M. W. K. za winnego tego, że w okresie między 06.02.2009 r. a 8.02.2009 r., w miejscowości Z., województwo (...), w związku z pełnioną funkcją publiczną Wojewody (...), przyjął od Burmistrza Miasta U. H. S., za pośrednictwem J. B., korzyść majątkową o wartości 840 zł w postaci opłacenia pobytu w Gospodarstwie Agroturystycznym „U.”, Z.[...], tj. przestępstwa z art. 228 § 1 k.k.;
 6. w pkt. VI uznał oskarżonego M. W. K. za winnego tego, że w okresie między 28.03.2009 r. a 29.03.2009 r., w miejscowości Z., województwo (...), w związku z pełnioną funkcją publiczną Wojewody (...), przyjął od Burmistrza

Miasta U. H. S., za pośrednictwem J. B. , korzyść majątkową o wartości 600 zł w postaci opłacenia pobytu w Gospodarstwie Agroturystycznym „U.”, Z., tj. przestępstwa z art. 228 § 1 k.k.;

7. w pkt. VII, na zasadzie art. 228 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., za czyny przypisane oskarżonemu M. W. K. w pkt IV, V i VI wyroku, skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
8. w pkt. VIII, na zasadzie art. 45 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego M. W. K. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstw przypisanych oskarżonemu M. W. K. w pkt. IV, V i VI wyroku, w łącznej kwocie 3 240 złotych;
9. w pkt. IX uznał oskarżonego M. W. K. za winnego tego, że w bliżej nieustalonym dniu i miesiącu 2011 r., w miejscowości C., województwo (...), pełniąc funkcję Marszałka Województwa (...), powołując się na wpływy w instytucji państwowej, podjął się pośrednictwa w załatwieniu pracy dla U. H., w zamian za korzyść majątkową od R. H. w postaci mebli sosnowych: łóżka, dwóch szafek nocnych oraz dwóch szafek kuchennych, o łącznej wartości 5 000 zł, tj. przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. i za to, na zasadzie art. 230 § 1 k.k., skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
10. w pkt. X uznał oskarżonego M. W. k. za winnego tego, że w okresie między majem 2011 r. a grudniem 2012 r., w R., pełniąc funkcję Marszałka Województwa (...), utwierdzając M. J. P. w przekonaniu o swoich wpływach w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...), podjął się pośrednictwa w załatwieniu:
 - zatrudnienia E. K. na stanowisku pomocy administracyjnej w Departamencie Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...),
 - nieprzedłużenia zatrudnienia E. K. na stanowisku pomocy administracyjnej w Departamencie Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...),
 - zatrudnienia B. b. na stanowisku podinspektora w Biurze Audytu Wewnętrznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...),

w zamian za korzyść osobistą od M. J. P. w postaci kilkukrotnego zaspokojenia swoich potrzeb seksualnych, tj. przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. i za to, na zasadzie art. 230 § 1 k.k., skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności;

11. w pkt. XI uznał oskarżonego M. W. K. za winnego tego, że w okresie między 26 marca 2012 r. a majem 2012 r., w R. i N., województwo (...), utwierdzając R. K. w przekonaniu o posiadaniu, jako Marszałek Województwa (...), wpływu w instytucjach państwowych, w tym u Przewodniczącego Sejmowej Komisji Infrastruktury, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, podjął się pośrednictwa w załatwieniu korzystnych decyzji dyrektorów Głównej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w R., dotyczących zlecenia dodatkowych prac przy budowie odcinka autostrady A[...] R. – J. dla wykonawcy autostrady, tj. P. Sp. z o.o., w zamian za korzyść majątkową od R. K. – prezesa P. Sp. z o.o. w postaci zapłaty za konsumpcję w restauracjach Hoteli P. i B. oraz usługi hotelowej w Hotelu B. o łącznej wartości nie mniejszej niż 1 500 zł, tj. przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. i za to na zasadzie art. 230 § 1 k.k. skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
12. w pkt. XII, na zasadzie art. 45 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego M. W. K. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa przypisanego oskarżonemu M. W. K. w pkt. XI wyroku, w łącznej kwocie 1 500 złotych;
13. w pkt. XIII uznał oskarżonego M. W. K. za winnego tego, że w kwietniu 2012 r., daty dziennej nieustalonej, w P., województwo (...), pełniąc funkcję Marszałka Województwa (...), utwierdzając S. T. i Z. S. w przekonaniu o posiadaniu wpływów w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...), podjął się pośrednictwa w załatwieniu przyspieszenia wypłaty pieniędzy w kwocie 1 479 843,75 zł dla Z. S. – prezesa R. Sp. z o.o., z tytułu przyznania R. Sp. z o.o. dotacji z Europejskiego Funduszu Regionalnego oraz Samorządu Województwa (...) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa (...) na lata 2007 – 2013, nr wniosku RPPK.(...), w zamian za korzyść majątkową od Z.S. w kwocie nie mniejszej

- niż 30 000 zł, tj. przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. i za to, na zasadzie art. 230 § 1 k.k., skazał go na karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności;
14. w pkt. XIV, na zasadzie art. 45 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego M. W. K. przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa przypisanego oskarżonemu M. W. K. w pkt. XIII wyroku, w kwocie 30 000 złotych;
15. w pkt. XV uznał oskarżonego M. W. K. za winnego tego, że w okresie między 17 sierpnia 2012 r. a 6 października 2012 r. w J. i innych miejscowościach województwa (...), utwierdzając W.P. w przekonaniu o posiadaniu wpływów jako Marszałek Województwa (...), w Komendzie Powiatowej Policji w J., Wydziale Komunikacji Starostwa Powiatowego w J., oraz w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w P., podjął się pośrednictwa w załatwieniu pozytywnego wyniku egzaminu na prawo jazdy dla wymienionej, w związku z utratą przez nią uprawnień do kierowania pojazdami w wyniku przekroczenia limitu punktów karnych, w zamian za korzyść osobistą od W. P. w postaci co najmniej trzykrotnego zaspokojenia swoich potrzeb seksualnych, tj. przestępstwa z art. 230 § 1 k.k. i za to, na zasadzie art. 230 § 1 k.k., skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności;
16. w pkt. XVI, na zasadzie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k., w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzekł wobec oskarżonego M. W. K. karę łączną 4 lat pozbawienia wolności;
17. w pkt. XVII, na zasadzie art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu M. W. K. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 22.04.2013 r. do dnia 25.04.2013 r.;
18. w pkt. XVIII uniewinnił oskarżonego M. W. K. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., opisanego w pkt. 5 wyroku;
19. w pkt. XIX uniewinnił oskarżonego M. W. K. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 230 § 1 k.k., opisanego w pkt. 6 wyroku;
20. w pkt. XX uniewinnił oskarżonego M. W. K. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 230 § 1 k.k., opisanego w pkt. 10 wyroku;

21. w pkt. XXI uniewinnił oskarżonego M. W. K. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 230 § 1 k.k., opisanego w pkt. 12 wyroku;
22. w pkt. XXII uniewinnił oskarżonego M. W. K. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 231 § 1 k.k. i art. 266 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., opisanego w pkt. 13 wyroku;
- 23.** w pkt. XXIII uniewinnił oskarżonego M. W. K. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 230 § 1 k.k., opisanego w pkt. 14 wyroku;
24. w pkt. XXIV uniewinnił oskarżonego M. W. K. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 228 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., opisanego w pkt. 16 wyroku;
25. w pkt. XXV skazał oskarżonego R. J. M. za czyn z art. 231 § 1 k.k. i in.;
26. w pkt. XXVI uznał oskarżonego H. I. S. za winnego tego, że w okresie między 30.12.2008 r. a 02.01.2009 r., w miejscowości Ł., województwo (...), pełniąc funkcję Burmistrza U., za pośrednictwem J. B., udzielił pełniącemu funkcję publiczną Wojewody (...) M. W. K. w związku z pełnieniem tej funkcji, korzyść majątkową o wartości 1 800 zł w postaci sfinansowania z budżetu Gminy U. pobytu M. W. K. w pensjonacie „G.” Ł., tj. przestępstwa z art. 229 § 1 k.k.;
27. w pkt. XXVII uznał oskarżonego H. I. S. za winnego tego, że w okresie między 06.02.2009 r. a 08.02.2009 r., w miejscowości Z., województwo (...), pełniąc funkcję Burmistrza U., za pośrednictwem J. B. , udzielił pełniącemu funkcję publiczną Wojewody (...) M. W. K. w związku z pełnieniem tej funkcji, korzyść majątkową o wartości 840 zł w postaci sfinansowania z budżetu Gminy U. pobytu M. W. K. w Gospodarstwie Agroturystycznym „U.”, Z., tj. przestępstwa z art. 229 § 1 k.k.;
28. w pkt. XXVIII uznał oskarżonego H. I. S. za winnego tego, że w okresie między 28.03.2009 r. a 29.03.2009 r., w miejscowości Z., woj. (...), pełniąc funkcję Burmistrza U., za pośrednictwem J. B. , udzielił pełniącemu funkcję publiczną Wojewody (...) M. W. K. w związku z pełnieniem tej funkcji, korzyść majątkową o wartości 600 zł w postaci sfinansowania z budżetu Gminy U. pobytu M. W. K. w Gospodarstwie Agroturystycznym „U.”, Z.[...], tj. przestępstwa z art. 229 § 1 k.k.;

29. w pkt. XXIX, na zasadzie art. 229 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., za czyny przypisane oskarżonemu H. I. S. w pkt. XXVI, XXVII i XXVIII wyroku skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
30. w pkt. XXX, na zasadzie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 d.k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego H. I. S. na okres próby lat 5;
31. w pkt. XXXI, na zasadzie art. 71 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego H. I. S. grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych, określając wysokość stawki dziennej na kwotę 100 złotych;
32. w pkt. XXXII, na zasadzie art. 43b k.k., orzekł wobec wszystkich oskarżonych środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie wyciągu z wyroku w jednym wydaniu tygodnika „(...)” oraz na stronach internetowych: Sądu Rejonowego w P., (...) Urzędu Wojewódzkiego w R., Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...), Komendy Powiatowej Policji w J., Urzędu Miejskiego w U.– przez okres 6 miesięcy;
33. w pkt. XXXIII orzekł o kosztach sądowych.

Od ww. wyroku Sądu Rejonowego w P. apelacje wnieśli prokurator oraz obrońcy oskarżonych.

Prokurator zaskarżył ten wyrok w części dotyczącej M. K. w całości, w części dotyczącej H. S. w całości, zaś w części dotyczącej R. M. co do orzeczenia o karze – na niekorzyść oskarżonych, zarzucając:

1. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku wobec R. M., polegający na uznaniu, iż wobec tego oskarżonego zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie wobec niego art. 37a k.k., skutkujące orzeczeniem wobec niego samoistnej kary grzywny, podczas gdy wysoki stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, a także względy prewencji ogólnej, prowadzą do wniosku, iż niezasadnym jest skorzystanie wobec oskarżonego z wymienionego przepisu;
- rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec R. M. , wyrażającą się w wymierzeniu oskarżonemu kary samoistnej grzywny, podczas gdy wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu, a także cele kary stawiane jej w

zakresie prewencji ogólnej i szczególnej, przemawiają za orzeczeniem wobec niego kary pozbawienia wolności;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na wyrażeniu błędnego poglądu prawnego, iż wręczenie M. K. korzyści majątkowej w postaci zapłacenia środkami z budżetu Urzędu Miasta U. za jego trzykrotny pobyt w pensjonatach wyczerpuje znamiona jedynie art. 229 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa ocena zachowania H. S., funkcjonariusza publicznego pełniącego funkcję burmistrza, zobowiązanego do należytego dbania o mienie zatrudniającego go urzędu, zlecającego poświadczenie nieprawdy w rachunkach za pobyt M. K. w pensjonatach i zlecającego J.B. wprowadzenie w błąd skarbnika urzędu co do podstawy realizacji rachunków, prowadzi do wniosku, iż wręczenie korzyści majątkowej spenalizowane w art. 229 § 1 k.k. winno być zakwalifikowane także z art. 231 § 2 k.k., art. 271 § 3 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
3. - obrazę prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 12 k.k., polegającą na wyrażeniu błędnego poglądu prawnego, iż wielokrotne doprowadzania D. R. do poddania się innej czynności seksualnej oraz dwukrotne usiłowanie doprowadzenia jej do obcowania płciowego, stanowią odrębne czyny, podczas gdy popełnienie ich w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem skutkuje uznaniem, iż zachowania te stanowiły czyn ciągły i winny być zakwalifikowane z art. 197 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;
 - obrazę przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 12 k.k., polegającą na zaniechaniu wskazania tego przepisu w kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu M. K. w pkt. X wyroku, podczas gdy podjęcie się przez oskarżonego załatwienia trzech różnych spraw na rzecz M. J. P. w krótkich odstępach czasu i przyjęcie w zamian za to korzyści osobistych od wymienionej, było kilkoma zrachowaniami, podjętymi z góry powziętym zamiarem, co winno znaleźć odzwierciedlenie zarówno w opisie czynu, jak i w kwalifikacji prawnej;
 - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na uznaniu w oparciu o oświadczenia pokrzywdzonych złożone na

rozprawie, iż M. K. zawierając umowy o prace budowlane nie dopuścił się przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., podczas gdy analiza materiałów sprawy, w szczególności zeznań pokrzywdzonych z postępowania przygotowawczego, prowadzi do wniosku, iż już w datach zawarcia tych umów oskarżony nie miał zamiaru dokonania zapłaty za zlecone prace, co stanowi przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

- obrazę prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 4, art. 7 i art. 410 k.p.k., poprzez nieuwzględnienie przy ferowaniu wyroku wszystkich, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, dowodów, w szczególności zeznań pokrzywdzonych złożonych w toku postępowania przygotowawczego, niekorzystnych dla oskarżonego oraz wadliwą ocenę poszczególnych dowodów, w tym z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego, co miało wpływ na treść wyroku i w rezultacie doprowadziło do niesłusznego uniewinnienia M. K. od popełnienia zarzucanego mu w pkt. 5 czynu;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku co do pkt. XIX, polegający na uznaniu, iż zeznania S. T. nie stanowią dowodu na popełnienie przez M. K. czynu z pkt. 6, podczas gdy zeznania te, poparte doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego rozumowania prowadzą do wniosku, iż zeznania tego świadka zasługują na wiarę i stanowią dowód popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu w pkt. 6 czynu;

- obrazę prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 4, art. 7 i art. 410 k.p.k., mającą wpływ na treść wyroku, polegającą na niezasadnym uznaniu, z pominięciem doświadczenia życiowego i zasad logicznego rozumowania, iż brak jest dowodów na uznanie winy M. K. w zakresie czynu z pkt 6, podczas gdy doświadczenie życiowe w powiązaniu z zasadami logicznego rozumowania i zeznaniami S. T. , bezzasadnie uznanymi za niewiarygodne w zakresie tego czynu, wskazują, iż M. K. podjął się załatwienia sprawy umorzenia kary finansowej nałożonej na P. B. , w zamian za co oczekiwał korzyści majątkowej w postaci możliwości skorzystania z billboardów; co doprowadziło do niesłusznego uniewinnienia oskarżonego z dokonania czynu z pkt 6;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na uznaniu, iż zeznania S. T. nie są wystarczające do uznania, iż M. K. wiedział, że w zamian za załatwienie dokonania płatności przez T. w P. na rzecz spółki R. wierzytelności, otrzyma on korzyść majątkową, podczas gdy zeznania te w korelacji z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym, prowadzą do wniosku, iż M. K. działał w zamian za obietnicę korzyści majątkowej;
- obrazę prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 4, art.7 i art. 410 k.p.k., mającą wpływ na treść wyroku, polegającą na odmowie daniu wiary zeznaniom S. T. i obdarzenie wiarą wyjaśnień oskarżonego, wbrew zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, z których to zeznań wynika, iż M. K. podejmując się odzyskania przez spółkę R. należności od T. w P., działał w zamian za obietnicę uzyskania korzyści majątkowej, co doprowadziło do niesłusznego uniewinnienia oskarżonego z czynu zarzucanego mu w pkt 10;
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na uznaniu, iż nie ma związku pomiędzy bezpłatnym wstawieniem samochodu przez M. K. do komisum samochodowego prowadzonego na posesji małżonków M., a podejmowanymi przez oskarżonego działaniami w celu uzyskania zatrudnienia dla A. M., podczas gdy właściwa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż były to działania powiązane;
- obrazę prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 4, art. 7 i art. 410 k.p.k., mającą wpływ na treść wyroku, poprzez uznanie wbrew doświadczeniu życiowemu i zasadom logicznego rozumowania, iż wstawienie samochodu przez M. K. do komisum, bez ponoszenia z tym związanych kosztów, nie było związane z podejmowanymi przez oskarżonego działaniami zmierzającymi do uzyskania zatrudnienia przez A. M. , opierając się w tym zakresie na wyjaśnieniach oskarżonego, podczas gdy działania te były powiązane, zaś bezpłatne wstawienie auta do komisum było formą odwdziżenia się za podejmowane działania; co doprowadziło do niesłusznego uniewinnienia oskarżonego z dokonania czynu z pkt 12;
- obrazę prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 18 § 2 k.k.,

polegającą na wyrażeniu błędnego poglądu prawnego, iż dla wypełnienia tej formy zjawiskowej przestępstwa niezbędnym jest wystąpienie skutku w postaci zamiaru dokonania przestępstwa przez osobę podżeganą, podczas gdy zasada indywidualizacji odpowiedzialności wskazuje, iż każdy ze sprawców odpowiada w granicach swojego zamiaru, zaś odpowiedzialność za podżeganie nie jest uzależniona od wystąpienia jakiegokolwiek skutku;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na uznaniu, iż w zachowaniu M. K. zarzucanym mu w pkt. 13 brak jest znamion przestępstwa z uwagi na brak wywołania zamiaru popełnienia przestępstwa u K. M. , podczas gdy zamiar taki nie ma znaczenia dla odpowiedzialności osoby podżegającej;

- obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 4, art. 7 i art. 410 k.p.k., mającą wpływ na treść wyroku, polegającą na uznaniu, iż nie było związku pomiędzy podjętymi przez M. K. działaniami zmierzającymi do uzyskania przez firmę S. odszkodowania, a przewiezieniem przez W. F. na rzecz oskarżonego mebli, dając w tym zakresie bezzasadnie wiarę wyjaśnieniom oskarżonego, co skutkowało uniewinnieniem oskarżonego z dokonania czynu z pkt. 14, podczas gdy zarówno doświadczenie życiowe, jak i zasady logicznego rozumowania prowadzą do wniosku, iż działania te pozostawały ze sobą w związku;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na ustaleniu braku związku pomiędzy przewiezieniem przez W. F. mebli na rzecz M. K. a podejmowanymi przez oskarżonego działaniami, zmierzającymi do wypłaty odszkodowania dla firmy S. przez Urząd Miasta P., skutkujący niesłusznym uniewinnieniem M. K. z dokonania czynu z pkt. 14, podczas gdy związek taki istniał;

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, iż nie doszło do wręczenia korzyści majątkowych M. K. w związku z wyjazdem do Włoch na narty i pobytem oskarżonego w domku letniskowym, podczas gdy właściwa analiza zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności planowanych inwestycji przez osoby wręczające korzyść, prowadzi do wniosku, iż doszło do przyjęcia przez oskarżonego wskazanych w pkt. 16

korzyści majątkowych, a w konsekwencji do zaistnienia przestępstwa z art. 228 § 1 k.k.;

- obrazę przepisów postępowania karnego, mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 4 i 7 k.p.k., poprzez przyjęcie wbrew zasadom logicznego rozumowania i doświadczeniu życiowemu, iż przyjęcie przez oskarżonego M. K. częściowych opłat w związku z wyjazdem do Włoch oraz skorzystanie nieodpłatnie z domku letniskowego, nie stanowiły przyjęcia korzyści majątkowej w rozumieniu art. 228 § 1 k.k., lecz były koleżeńską przysługą, podczas gdy stanowiły one przedmiot czynu z art. 228 § 1 k.k., co doprowadziło do niesłusznego uniewinnienia oskarżonego z dokonania czynu z pkt. 16;

- rażącą niewspółmierność kary łącznej orzeczonej wobec M. K. , polegającą na orzeczeniu kary 4 lat pozbawienia wolności, to jest w wysokości zbliżonej do najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa, mimo że znaczna liczba przestępstw przypisanych oskarżonemu i wysoki stopień ich społecznej szkodliwości, ocenione należycie, wymagały orzeczenia kary łącznej zbliżonej do sumy kar za poszczególne przestępstwa;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia o karze, polegający na wyrażeniu błędnego poglądu, iż wobec M. K. w zakresie przypisanych mu w pkt. IV, V, VII, X, XI i XIII czynów brak było podstaw do orzeczenia na podstawie art. 33 § 2 k.k. kary grzywny, podczas gdy właściwa ocena całokształtu zachowania oskarżonego M. K., wskazuje na potrzebę zasądzenia wobec niego również kary grzywny;

- rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec M. K. za czyny przypisane mu w pkt. IV, V, VI, IX, XI i XIII polegającą na zaniechaniu orzeczenia obok kar pozbawienia wolności kary grzywny, podczas gdy wysoki stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu czynów, wyrażający się w rodzaju naruszonego dobra, motywach działania, a także wysokości osiągniętych korzyści, wskazuje na potrzebę orzeczenia za przypisane oskarżonemu przestępstwa na podstawie art. 33 § 2 k.k. również kar grzywny.

Podnosząc powyższe, prokurator wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenie oskarżonemu R. M. kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 3 oraz orzeczenia kary grzywny w wymiarze 100 stawek po 30 zł;
2. zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktów: XXVI, XXVII i XXVIII poprzez przyjęcie, iż H. S. zachowaniem swoich wyczerpał znamiona występku zarzuconych mu aktem oskarżenia w punktach 18, 19 i 20 wyroku, zakwalifikowanych z art. 231 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. i art. 229 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
3.
 - zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie czynów z pkt. I i II przypisanych oskarżonemu M. K. , poprzez przyjęcie, iż stanowią one czyn ciągły wraz z zachowaniami polegającymi na wielokrotnym doprowadzeniu D. R. do poddania się innej czynności seksualnej, wskazanej w pkt. 1 aktu oskarżenia i zakwalifikowanie tego zachowania z art. 197 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;
 - zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez przyjęcie w opisie czynu z pkt. X, iż M. K. działał w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, co stanowi przestępstwo z art. 230 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;
 - uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie pkt. XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII, XXIV i przekazanie sprawy oskarżonego M. K. w zakresie czynów zarzucanych mu w pkt 5, 6, 10, 12, 13, 14, 16 do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w P.;
 - zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenia wobec M. K. kary łącznej w wymiarze 7 lat pozbawienia wolności.
 - zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie czynów przypisanych M. K. w pkt. IV, V, VI oraz IX i wymierzenie kar grzywny na podstawie art. 33 § 2 k.k. w wymiarze 50 stawek po 30 zł;
 - zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie czynów przypisanych M. K. w pkt. IX oraz XIII i wymierzenie kar grzywien na podstawie art. 33 § 2 k.k. w wymiarze 100 stawek po 30 zł;
 - wymierzenie kary łącznej grzywny w wymiarze 150 stawek po 30 zł.

Obrońca H. S. – adw. M. F. H. zaskarżyła ww. wyrok co do pkt. XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII na korzyść oskarżonego H.S.,

zarzucając:

1. naruszenie art. 374 k.p.k., polegające na przesłuchaniu J. B. w sytuacji, gdy zarządzeniem Sądu Rejonowego w P. z dnia 20 kwietnia 2018 r. odwołano świadków z dnia 26.04.2018 r. (w tym J. B.), a następnie z powodu, iż świadek J. B. nie został prawidłowo zawiadomiony o odwołaniu z dnia 26.04.2018 r. i wezwany był na 14.06.2018 r. – bez obecności oskarżonego I. S., który miał informację, że nie będzie J. B. , nie przyszedł na rozprawę w dniu 26.04.2018 r., a Sąd pomimo tego przesłuchał J. B. , wbrew wcześniejszym zarządzeniom i braku obecności oskarżonego, na którego niekorzyść zeznawał;
2. rażąco obrazę art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 4 k.p.k. w zw. z art. 5 § 1 i § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 424 § 1 k.p.k., poprzez wydanie orzeczenia skazującego bez dowodów uprawdopodobniających fakt zawinienia oraz poprzez naruszenie podstawowych zasad procesowych określających regułę dowodzenia winy i zastąpienie ich przez domniemanie winy H. S. z art. 229 § 1 k.k., a także sporządzeniu uzasadnienia wyroku w sposób nieuwzględniający ustawowych wymagań, co uniemożliwia ustosunkowanie się do wyroku i jego kontrolę;
3. obrazę art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. na skutek przekroczenia swobodnej oceny dowodów przechodzącej w dowolną i dokonaną wbrew doświadczeniu życiowemu i zasadom logiki, sprowadzającą się do bezkrytycznego uznania w całości za wiarygodne zeznania J. B. bez analizy tego wewnętrznie sprzecznego zeznania w powiązaniu z innym zebrany w sprawie materiałem dowodowym w postaci zeznań istotnych w sprawie świadków oraz odmowy przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego przy jedynie zdawkowym i lakonicznym wskazaniu odnośnie części dowodów mogących świadczyć na korzyść oskarżonych, że nie dano im wiary;
4. obrazę art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. na skutek przekroczenia swobodnej oceny dowodów, przechodzącej w dowolną i dokonaną wbrew doświadczeniu życiowemu i zasadom logiki, sprowadzającą się do bezkrytycznego uznania w całości za wiarygodne zeznania J.B. bez analizy

tego wewnętrznie sprzecznego zeznania w powiązaniu z innym zebrany w sprawie materiałem dowodowym w postaci zeznań – tzw. dowody pośrednie świadczące o ingerencji M. K. w zatrudnienie K. S. to zdaniem Sądu „*zeznania B.*”, który na rozprawie w Sądzie stwierdził, że nic nie wie o załatwieniu pracy K. oraz korelacja czasowa zdarzeń (Sąd nie może twierdzić, że tak było tylko dlatego, że w tym czasie K. pełnił funkcję marszałka);

5. obrazę art. 366 § 1 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, związanych z zarzucanymi skazanemu czynami, na skutek nieprzeprowadzenia konfrontacji Pani J. D. z J. B., mimo zaistnienia w sprawie istotnych okoliczności podważających wiarygodność zeznań J. B., których weryfikacja była konieczna dla ustalenia prawdziwego stanu faktycznego;
6. obrazę art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k. i 410 k.p.k., przez brak w uzasadnieniu wyroku skazującego oceny wszystkich zgromadzonych dowodów, na skutek pominięcia dowodów korzystnych dla oskarżonego, wobec czego doszło w procesie kształtowania podstawy dowodowej wyroku do jej błędnego powstania, co mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, gdyż pominięte dowody miały w sprawie charakter istotny;
7. obrazę art. 424 § 1 k.p.k. polegającą na nieodniesieniu się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do istotnych kwestii mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a mianowicie okoliczności, z jakich powodów sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadka J. B., który został dyscyplinarnie zwolniony i sam zeznał, że kierował się zemstą, oraz w jaki sposób W. K. pomógł w zatrudnieniu córki H. S.;
8. obrazę art. 424 § 1 k.p.k. polegającą na nieodniesieniu się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do istotnych kwestii mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a mianowicie okoliczności, w jaki sposób W. K. jako Wojewoda miał pomóc byłemu burmistrzowi H. S. oraz Gminie U.;
9. naruszenie art. 424 k.p.k. polegające na niewskazaniu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, dlaczego sąd kwestionuje wiarygodność członków komisji, w sytuacji gdy wszyscy zeznają spójnie i logicznie (sąd nie może

zakwestionować wiarygodności trójki świadków tylko dlatego, że wydaje mu się że mogło być inaczej i pasuje mu to do uzasadnienia); Sąd w wyroku nie może oprzeć na swoim przekonaniu, że świadkowie kłamią, bez żadnych podstaw ku temu;

10. naruszenie art. 424 k.p.k. polegające na niewskazaniu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jaki dowód przeprowadzony w sprawie wskazał, że K. została zatrudniona w wyniku protekcji W. K. , co więcej dokumenty urzędowe (wyniki konkursu) potwierdzają, że o jej zatrudnieniu zdecydowały kwestie merytoryczne, pracowała tam na stażu i później na umowie zlecenia – zupełnie normalnym i logicznym jest, że zdobyta w tym czasie wiedza i doświadczenie dały jej naturalną przewagę nad pozostałymi uczestnikami konkursu;
11. obrazę art. 4, 7, 410 i 424 § 1 pkt 1 k.p.k. wyrażającą się w ustaleniu okoliczności faktycznych sprawy na podstawie niekompletnego materiału dowodowego, z wyeliminowaniem akt sprawy z Sądu Pracy, pominięci protokołu z kontroli CBA – bez umotywowania takiego stanowiska w uzasadnieniu wyroku;
12. obrazę art. 7 k.p.k. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodu, jakim były zeznania J. B. , które to zeznania różnią się diametralnie na poszczególnych etapach postępowania i w tym kontekście powinny być przez sąd orzekający w sprawie ocenione ze szczególną ostrożnością.

Nadto, obrońca zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych :

1. polegający na stwierdzeniu, że oskarżony wydał polecenie sekretarzowi J. B. rezerwacji dla W. K. i wystawienia faktur na Urząd Gminy – mimo iż dowody zebrane w toku postępowania, w szczególności faktury na których nie ma podpisu H. S. – jednoznacznie przeczą tym ustaleniom i nie potwierdzają, aby H. S. wiedział za co tak naprawdę są wystawione, a opis jest sprzeczny z rzeczywistością;
2. niedopuszczalne jest kwestionowanie wiarygodności członków komisji, w sytuacji gdy wszyscy zeznają spójnie i logicznie (sąd nie może zakwestionować wiarygodności trójki świadków tylko dlatego, że wydaje mu się że mogło być inaczej i pasuje mu to do uzasadnienia), sąd w wyroku nie

może oprzeć na swoim przekonaniu, że świadkowie kłamią, bez żadnych podstaw ku temu;

3. poprzez przyjęcie – wbrew zeznaniom świadków oraz wyjaśnieniom oskarżonego – iż oskarżony dopuścili się zarzucanego mu czynu zabronionego, podczas gdy okoliczności sprawy oraz prawidłowa i całościowa wykładnia materiału dowodowego, a w szczególności faktu – motywu zemsty J. B. – prowadzą do wniosku, iż oskarżony nie popełnił zarzucanego mu czyn i nie wiedział o istnieniu faktur, które stworzył J. B. , sam opisał i sam je rozliczył;
4. polegający na dowolnej, a w konsekwencji błędnej ocenie materiału dowodowego, w szczególności wyjaśnień oskarżonego, który jednoznacznie zeznał, że nic nie wiedział o pobytach W. K. , a jego obecność nie dziwiła H. S., gdyż od połowy 2008 roku do 2009 roku trwały przygotowania do zimowej olimpiady i były organizowane liczne spotkania, w których brały udział osoby z Ministerstwa i Województw, a za które płacił Urząd Miejski w U., co w konsekwencji doprowadziło do skazania oskarżonego, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że oskarżony nie dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu;
5. polegający na dowolnej, a w konsekwencji błędnej ocenie materiału dowodowego, w szczególności niedania wiary wyjaśnieniom świadków Komisji Konkursowej, która jednoznacznie zeznała, że zatrudnienie K. S., wynikało z wygranego konkursu, z którego otrzymała ona najwięcej punktów, w żaden sposób Sąd nie wykazał, w jaki sposób M. K. pomógł w zatrudnieniu córki H. S. w Urzędzie Wojewódzkim, jedynie przywołuje fakt jej zatrudnienia.

Wskazując na powyższe, obrońca wniosła o:

1. o zmianę zaskarżonego wyroku w punktach XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII przez odmienne orzeczenie co do istoty sprawy, czyli uniewinnienie H. S.;
ewentualnie
2. uchylenie zaskarżonego wyroku w części i przekazanie sprawy w uchylonej części Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu wniesionych apelacji, Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 29 stycznia 2020 r., sygn. akt II Ka (...):

1. w pkt. I, w zakresie czynów opisanych w pkt I i II, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uznał oskarżonego M. K. za winnego tego, że w okresie od 1 kwietnia 1999 r. do 30 listopada 2001 r. w R., L. oraz na terenie innych miejscowości województwa, działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, wielokrotnie doprowadził D. R. do poddania się innej czynności seksualnej, kierując wobec pokrzywdzonej groźby nieukończenia studiów magisterskich i wyrzucenia z pracy oraz podstępem polegającym na wykorzystaniu nieobecności osób trzecich w miejscu zatrudnienia, a także przemocą polegającą na przytrzymywaniu pokrzywdzonej od tyłu za ręce, wykorzystując swą siłę fizyczną, przyciągał ją do swojego ciała, obejmował, dotykał jej piersi, jak też całował wymienioną po szyi, to jest popełnienia przestępstwa z art. 197 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 197 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
2. w pkt. II uchylił pkt III zaskarżonego wyroku;
3. w pkt. III zmienił pkt X zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uniewinnił oskarżonego M. K. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 228 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;
4. w pkt. IV zmienił pkt XI zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uniewinnił oskarżonego M. K. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 230 § 1 k.k.;
5. w pkt. V uchylił pkt XII zaskarżonego wyroku;
6. w pkt. VI zmienił pkt XVI zaskarżonego wyroku w ten sposób, że w miejsce orzeczonej oskarżonemu M. K. kary łącznej 4 lat pozbawienia wolności wymierzył mu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności;
7. w pkt. VII zmienił pkt XXVI zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uznał oskarżonego H. S. za winnego tego, że w dniu 30 grudnia 2008 r. w U., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z J. B. , w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako funkcjonariusz publiczny, niedopełniając swoich obowiązków należytego dbania o mienie reprezentowanego urzędu, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Urzędu Miejskiego

w U. w ten sposób, że pełniąc funkcję Burmistrza Miasta w U., polecił pełniącemu funkcję sekretarza tego urzędu J. B. , poświadczenie nieprawdy w fakturze nr (...) z 30 grudnia 2008 r., wystawionej przez G. „D.” Ł. , poprzez zatwierdzenie jej do wypłaty z Gminnego Programu Profilaktyki, podczas gdy w rzeczywistości wystawiona faktura była zapłatą za pobyt w tym pensjonacie M. K. , przez co dokonujący wypłaty Skarbnik Urzędu Miejskiego w U. został wprowadzony w błąd co do zasadności wypłaty środków za tę fakturę, wręczając w ten sposób pełniącemu funkcję publiczną Wojewody (...) M. K. korzyść majątkową w postaci sfinansowania jego pobytu w wymienionym pensjonacie, działając na szkodę interesu publicznego i powodując straty w kwocie 1 800 zł na szkodę Urzędu Miejskiego w U., tj. popełnienia przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. i art. 229 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

8. w pkt. VIII zmienił pkt XXVII zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uznał oskarżonego H. S. za winnego tego, że: w dniu 10 lutego 2009 r. w U., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z J. B. , w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako funkcjonariusz publiczny, niedopełniając swoich obowiązków należytego dbania o mienie reprezentowanego urzędu, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Urzędu Miejskiego w U. w ten sposób, że pełniąc funkcję Burmistrza Miasta w U. , polecił pełniącemu funkcję sekretarza tego urzędu J. B., poświadczenie nieprawdy w rachunku nr (...) z 6 lutego 2009 r. wystawionym przez Gospodarstwo Agroturystyczne „U.”, poprzez zatwierdzenie go do wypłaty z Gminnego Programu Profilaktyki, podczas gdy w rzeczywistości wystawiony rachunek był zapłatą za pobyt w tym pensjonacie M. K. , przez co dokonujący wypłaty Skarbnik Urzędu Miejskiego w U. został wprowadzony w błąd co do zasadności wypłaty środków za ten rachunek, wręczając w ten sposób pełniącemu funkcję publiczną Wojewody (...) M. K. korzyść majątkową w postaci sfinansowania jego pobytu w wymienionym pensjonacie, działając na szkodę interesu publicznego i powodując straty w kwocie 840 zł na szkodę Urzędu Miejskiego w U., tj. popełnienia przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. i art. 229 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;

9. w pkt. IX zmienił pkt XXVIII zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uznał oskarżonego H. S. za winnego tego, że w dniu 2 kwietnia 2009 r. w U., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z J. B., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako funkcjonariusz publiczny, niedopełniając swoich obowiązków należytego dbania o mienie reprezentowanego urzędu, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Urzędu Miejskiego w U. w ten sposób, że pełniąc funkcję Burmistrza Miasta w U. polecił pełniącemu funkcję sekretarza tego urzędu J. B., poświadczenie nieprawdy w rachunku o nr (...) z 31 marca 2009 r. wystawionym przez Gospodarstwo Agroturystyczne „U.”, poprzez zatwierdzenie go do wypłaty z Gminnego Programu Profilaktyki, podczas gdy w rzeczywistości wystawiony rachunek był zapłatą za pobyt w tym pensjonacie M. K. , przez co dokonujący wypłaty Skarbnik Urzędu Miejskiego w U. został wprowadzony w błąd co do zasadności wypłaty środków za ten rachunek, wręczając w ten sposób pełniącemu funkcję publiczną Wojewody [...] M. K. korzyść majątkową w postaci sfinansowania jego pobytu w wymienionym pensjonacie, działając na szkodę interesu publicznego i powodując straty w kwocie 600 zł na szkodę Urzędu Miejskiego w U., tj. popełnienia przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. i art. 286 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. i art. 229 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
10. w pkt. X zmienił pkt XXIX zaskarżonego wyroku w ten sposób, że na podstawie art. 231 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. za czyny przypisane oskarżonemu H. S. w pkt. XXVI, XXVII i XXVIII wyroku skazał go na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
11. w pkt. XI zmienił pkt XXXIII zaskarżonego wyroku w ten sposób, że na podstawie art. 627 k.p.k., art. 2 ust. 1 pkt 4 i 5 i art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonych:
- M. K. koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 300 złotych,
 - R. M. koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 300 złotych,
 - H. S. koszty sądowe, w tym opłatę w kwocie 1300 złotych,
1. w pkt. XII zaskarżony wyrok utrzymał w mocy w pozostałym zakresie.

Kasację od wyroku Sądu Okręgowego w P. wnieśli obrońcy oskarżonych oraz prokurator.

Prokurator zaskarżył powyższy wyrok odnośnie M. K. w zakresie czynów zarzuconych mu w pkt. 1, 8, 9, 10 i 13 aktu oskarżenia, na niekorzyść oskarżonego, zarzucając:

1. rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku, w szczególności art. 7, art. 410, art. 433 § 1 oraz art. 457 § 3 w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., polegające na tym, że Sąd Okręgowy w P. rozpoznając złożoną w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu M. K. w pkt. 1 aktu oskarżenia apelację, zaniechał prezentacji w uzasadnieniu rozważań odnoszących się do zarzutów wskazanych w pkt. 3 podpunkt 1 apelacji, nie odnosząc się do podstaw lub też braku podstaw do przyjęcia konstrukcji przestępstwa ciągłego w przypadku zaistnienia przestępstw z art. 197 § 1 i § 2 k.k., a w konsekwencji przedawnienia takiego przestępstwa, a nadto orzekając odmiennie co do istoty w zakresie tego czynu, zaniechał przeprowadzenia wnikliwej i kompletnej oceny ujawnionego w toku rozprawy materiału dowodowego, w tym zeznań pokrzywdzonej, oceniając w uzasadnieniu wyroku, zawierającym liczne nieścisłości i sprzeczności, zgromadzone dowody w sposób dowolny, wybiórczy i niekiedy sprzeczny z ich rzeczywistą treścią, z pominięciem istotnych okoliczności, branych pod uwagę w toku oceny dowodów przez Sąd I instancji, niezasadnie pomijając zeznania D. R. w części opisującej przebieg zdarzeń w hotelu i biurze, wskazujących na działanie oskarżonego w zamiarze odbycia stosunku płciowego z pokrzywdzoną oraz sposób prowadzący do realizacji tego celu, co skutkowało niesłusznym wyeliminowaniem z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. I czynów z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k.;
2. rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku, w szczególności art. 7, art. 410 i 433 § 2 oraz art. 457 § 3 w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., polegające na zaniechaniu odniesienia się do zarzutów apelacji prokuratora z pkt. 3 podpunkt 2, wskazujących na potrzebę przyjęcia kwalifikacji prawnej także z art. 12 k.k.

w zakresie czynu przypisanego oskarżonemu w pkt. X wyroku sądu I instancji, oraz polegającego na tym, że Sąd Okręgowy w P., orzekając odmiennie co do istoty w zakresie tego czynu, zaniechał przeprowadzenia wnikliwej i kompletnej oceny ujawnionego w toku rozprawy materiału dowodowego w postaci zeznań M. J. P. , pomijając istotne dla sprawy ich fragmenty oraz wyjaśnień oskarżonego M. K. , oceniając w uzasadnieniu wyroku w sposób dowolny, wbrew zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego, iż podjęcie się przez oskarżonego załatwienia zatrudnienia i zwolnienia ustalonych osób na prośbę M. J. P., nie było działaniem w zamian za korzyść osobistą w postaci kontaktów seksualnych, podczas gdy analiza całości zeznań wymienionego świadka, przy uwzględnieniu doświadczenia życiowego i zasad logicznego rozumowania, prowadzi do wniosku, iż załatwienie przez M. K. wskazanych spraw miało miejsce w zamian za korzyści osobiste, co skutkowało niesłusznym uniewinnieniem oskarżonego z przypisanego mu w punkcie X wyroku Sądu Rejonowego w P. czynu;

3. rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku, w szczególności art. 7 i art. 410 oraz art. 457 § 3 w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., a także art. 433 § 1 i art. 455 k.p.k., polegające na tym, że Sąd Okręgowy w P., orzekając w zakresie czynu zarzucanego M. K. w punkcie 9 aktu oskarżenia, przypisanego mu w punkcie XI wyroku Sądu Rejonowego w P., odmiennie co do istoty, zaniechał przeprowadzenia wnikliwej i kompletnej oceny ujawnionego w toku rozprawy materiału dowodowego, w szczególności w postaci zeznań R. K. i S. T. , oceniając w uzasadnieniu wyroku zgromadzone dowody w sposób dowolny, wbrew zasadom logicznego rozumowania i doświadczeniu życiowemu, iż przyjęcie przez oskarżonego korzyści majątkowej w postaci opłacenia usług, nie było związane z podjęciem się przez niego załatwienia sprawy na rzecz R. K. , co doprowadziło do uniewinnienia oskarżonego z dokonania tego czynu, podczas gdy korzyść ta została wręczona w związku z podjęciem się załatwienia sprawy przez M. K. , a nadto zaniechał dokonania zmiany kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego M. K. w pkt 9 aktu oskarżenia, w

sytuacji przyjęcia, iż zachowanie to stanowi występki z art. 228 § 1 k.k., wskutek błędnego uznania, iż zmiana taka stanowiłaby naruszenie granicy rozpoznawania środka odwoławczego, podczas gdy zmiana kwalifikacji prawnej tego czynu nie jest zmianą na niekorzyść oskarżonego, wobec czego winna być dokonana pomimo braku wywiedzenia środka odwoławczego na niekorzyść oskarżonego;

4. rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7, 424 § 1 pkt 1, 433 § 1 i 2, 457 § 3 k.p.k., polegające na braku uzasadnienia rozstrzygnięcia w zakresie zarzutu wskazanego w pkt 3 podpunkt 8 apelacji prokuratora o odmówię, wbrew zasadom logicznego rozumowania, wiarygodności zeznań S.T. w zakresie, w jakim wskazał on na przekazanie M. K. obietnicy wręczenia korzyści majątkowej w zamian za podjęcie się załatwienia sprawy odzyskania należności przez spółkę R. od Towarzystwa Budownictwa Społecznego w P., co doprowadziło do niezasadnego utrzymania w mocy rozstrzygnięcia Sądu I instancji w tym zakresie, podczas gdy zeznania te zasługują na walor wiarygodności i w połączeniu z okolicznością wcześniejszego wręczenia korzyści majątkowej M. K. w zamian za załatwienie wypłaty dotacji, prowadzą do logicznego wniosku, iż również w związku z działaniami podjętymi przez oskarżonego w P. wiedział on, iż działa w zamian za obietnicę udzielenia korzyści majątkowej;
5. rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 433 § 1 i 2, 457 § 3 k.p.k., polegające na zaniechaniu rozpoznania zarzutów apelacji w zakresie czynu zarzucanego M. K. w pkt 13 aktu oskarżenia, wskutek błędnego uznania, iż wobec braku świadomości bezprawności zachowania, zarzuty apelacji są bezprzedmiotowe, podczas gdy po stronie oskarżonego nie zachodziła okoliczność wyłączająca jego odpowiedzialność karną, a zatem niezasadne było zaniechanie ustosunkowania się do zarzutu apelacji.

Przedstawiając powyższe zarzuty, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie punktów od I do VI oraz XII i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Obrońca H. S. – adw. Z. W., zaskarżył wymieniony wyrok w całości, zarzucając nieważność postępowania wskutek rażącego naruszenia prawa poprzez rażącą obrazę przepisów postępowania karnego w postaci art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 374 k.p.k. oraz art. 367 § 1 i 2 k.p.k. w zw. 378a § 2 k.p.k. w zw. z art. 378a § 1 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 79 § 2 k.p.k. oraz innych.

Zarzucając powyższe, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania w innym składzie.

Drugi z obrońców H. S. – adw. M. F. H. , zaskarżyła wyżej wymieniony wyrok w całości, zarzucając:

1. bezwzględną przyczynę odwoławczą wymienioną w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., wynikającą z rozpoznania sprawy na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2018 r. pod nieobecność oskarżonego, mimo że jego obecność nie była obowiązkowa, skoro wydano postanowienie o zmianie terminu przesłuchania świadka oskarżającego, o czym oskarżony nie został powiadomiony, jak również nie został na tę rozprawę wezwany do obowiązkowego stawienia, skutkiem czego, w następstwie wydania postanowienia o prowadzeniu rozprawy w dalszym ciągu i pod nieobecność oskarżonego, z uchybieniem przepisowi art. 376 § 2 k.p.k.;
2. naruszenie art. 6 k.p.k., art. 376 § 2 k.p.k., art. 374 § 1 k.p.k. i art. 390 § 1 k.p.k., polegające na rozpoznaniu sprawy w trybie zwyczajnym bez obowiązkowego udziału oskarżonego H. S. , który – z naruszeniem jego prawa do obrony – został błędnie zawiadomiony zarządzeniem sądu o terminie 14.06.2018 r., dotyczącym przesłuchania głównego świadka oskarżającego H. S. i niepowiadomiony o nowym terminie jego przesłuchania w dniu 26.04.2018 r., co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.; sąd wydał wyrok dotknięty tą bezwzględną przyczyną odwoławczą; przeprowadzanie na niej czynności procesowych naruszyło także przysługujące oskarżonemu z mocy przepisu art. 6 k.p.k. prawo do obrony;
3. naruszenie art. 4 § 1 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., które miało wpływ na treść wyroku, poprzez nienależyte rozważenie całokształtu

materiału dowodowego sprawy oraz jego jednostronną ocenę, a także wyciągnięcie zbyt daleko idących wniosków odnośnie sprawstwa skazanego I.S., niemających odzwierciedlenia w materiale dowodowym przywołanym przez Sąd, poprzez przyznanie waloru wiarygodności zeznaniom świadka J. B. złożonym w postępowaniu przygotowawczym i sądowym pomimo, że zeznania te były niespójne i nielogiczne, z jednoczesną odmową przyznania waloru wiarygodności zeznaniom świadków komisji konkursowej złożonym w trakcie rozprawy głównej;

4. naruszenie art. 170 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego obrońcy skazanego W. K. o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że przeprowadzenie tego dowodu spowoduje przewlekłość postępowania, bez wezwania świadka na rozprawę, a świadek był kluczowy i posiadał informację potwierdzającą, że nie doszło do popełnienia czynu zabronionego (świadek miał potwierdzić, że W. K. zapłacił gotówką za swój pobyt u J. D. Pensjonat G.);
5. rażąco naruszenie art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 374 k.p.k. – z naruszeniem prawa skazanego do obrony, który został błędnie zawiadomiony zarządzeniem sądu o terminie 14.06.2018 r. przesłuchania głównego świadka oskarżającego H. S. i niepowiadomiony o nowym terminie jego przesłuchania w dniu 26.04.2018 r., czym pozbawiono go w ten sposób prawa do obrony.

Wskazując na powyższe, obrońca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w P. do ponownego rozpoznania.

Od ww. wyroku Sądy Okręgowego w P. kasacje wnieśli również obrońcy M. K. .

W pisemnej odpowiedzi na kasacje, prokurator Prokuratury Regionalnej w [...]. wniosła o oddalenie kasacji obrońców oskarżonych, jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarówno kasacja oskarżyciela publicznego, jak również kasacje obrońców były oczywiście bezzasadne, co pozwoliło na ich oddalenie na posiedzeniu w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k.

Z uwagi na to, że wniosek o sporządzenie uzasadnienia złożony został jedynie przez prokuratora i skazanego H. S., przedstawione poniżej motywy zapadłego orzeczenia odnoszą się do kasacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego oraz kasacji pochodzących od obrońców H. S., w których co prawda podniesiono zarzuty bezwzględnych przyczyn odwoławczych, lecz środki te oscylują wręcz na granicy dopuszczalności.

Na wstępie należy podkreślić, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego cel stanowi eliminacja z obiegu prawnego orzeczeń dotkniętych najpoważniejszymi uchybieniami, mogącymi wywrzeć wpływ na treść orzeczenia. Skuteczny zarzut kasacyjny musi więc wskazywać na naruszenie znaczącej rangi, nie może zaś stanowić polemiki z niesatysfakcjonującym strony rozstrzygnięciem sądu drugiej instancji. Z uwagi na wyjątkowy charakter kasacji, strona może ją wnieść jedynie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło mieć ono istotny wpływ na treść orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2018 r., sygn. akt II KK 58/18).

Zarzuty kasacji prokuratora – sformułowane przez pryzmat rażącego naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. – sprowadzały się do oceny skarżącego, że Sąd odwoławczy bądź to nie dokonał wnikliwej, pełnej i rzetelnej analizy zarzutów uprzednio przedstawionych w apelacji oskarżyciela publicznego, bądź też nie odniósł się w ogóle do uchybień, które w tejże apelacji skarżący sformułował. Wyjaśnić jednak należy, że o zaistnieniu obrazy przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważył wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym, zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k., gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji, a więc wtedy, gdy sąd uznając zarzuty apelacji za zasadne lub niezasadne, nie wyjaśni swojego stanowiska, ewentualnie przedstawiona argumentacja będzie zawierała braki (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 r., sygn. akt II KK 118/18).

Uwzględniając powyższe stwierdzić należy, że lektura i analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie pozwala uznać, aby zawarte w kasacji prokuratora zarzuty były w jakimkolwiek stopniu zasadne, albowiem pisemne motywy Sądu odwoławczego realizują standardy przewidziane w art. 433 § 2 k.p.k., jak również w art. 457 § 3 k.p.k. Sąd Okręgowy rzetelnie wskazał czym kierował się wydając zaskarżone orzeczenie i dlatego zarzuty i wnioski apelacyjne nie zasługiwały na uwzględnienie.

Ustosunkowując się do pierwszego zarzutu kasacji prokuratora, wskazać należy, że w sytuacji wydania przez Sąd odwoławczy orzeczenia reformatoryjnego co do czynów przypisanych M. K. w pkt. I i II wyroku Sądu pierwszej instancji – za bezprzedmiotową uznać należy kwestię czynu ciągłego w odniesieniu do przestępstwa stypizowanego w art. 197 § 1 k.k., skoro Sąd Okręgowy nie stwierdził podstaw do przypisania M. K. występku z art. 197 § 1 k.k. bądź też usiłowania jego dokonania. Natomiast co do zachowań, w zakresie których zebrane w sprawie dowody pozwoliły stwierdzić realizację znamion określonych w art. 197 § 2 k.k., Sąd odwoławczy podzielił stanowisko prokuratora, uznając, że działania M. K. w okresie od 1 kwietnia 1999 r. do 30 listopada 2001 r., podejmowane w stosunku do D. R. , spełniały przesłanki czynu ciągłego. W konsekwencji, M. K. został uznany przez Sąd Okręgowy za winnego przestępstwa z art. 197 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. W tym stanie rzeczy, nie można podzielić zarzutu prokuratora w zakresie odnoszącym się do braku rozważenia przez Sąd Okręgowy kwestii czynu ciągłego w aspekcie przestępstwa stypizowanego w art. 197 § 1 k.k., skoro czyn ten nie stanowił przedmiotu odpowiedzialności karnej skazanego.

Analizując natomiast przedmiotowy zarzut w części odnoszącej się do nieprzeprowadzenia przez Sąd odwoławczy wnikliwej i kompletnej oceny ujawnionego materiału dowodowego, która miała skutkować – niesłusznym zdaniem prokuratora – nieprzypisaniem oskarżonemu przestępstw z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k., Sąd Najwyższy nie stwierdził rażącej obrazę przepisów art. 457 § 3 k.p.k. bądź art. 433 § 2 k.p.k. Stanowisko prokuratora w tym zakresie sprowadzało się w istocie do odmiennej oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów, lecz tego rodzaju obiekcje skarżącego nie mogą stanowić skutecznego zarzutu kasacyjnego. Sąd odwoławczy orzekając odmiennie co do istoty, wskazał

jakie konkretnie względy zadecydowały o zmianie wyroku Sądu Rejonowego w omawianym przedmiocie. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w tym kontekście Sąd *ad quem* odniósł się nie tylko do zeznań pokrzywdzonej, lecz również do innych dowodów, w tym relacji świadków – nie znajdując jednak dostatecznych podstaw do przyjęcia, że zachowanie M. K. we wskazanym okresie bezpośrednio zmierzało do doprowadzenia pokrzywdzonej do obcowania płciowego. Z tej też racji Sąd odwoławczy przyjął, że zachowania M. K. podjęte wobec D. R. realizują znamiona określone w art. 197 § 2 k.p.k. i spełniają jednocześnie przesłanki czynu ciągłego.

Prokurator tymczasem w tejże kwestii zaprezentował jedynie swoją wersję oceny dowodów i wyraził niezadowolenie z dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych. Tego rodzaju i tak sformułowany zarzut nie mógł zostać uznany za skuteczny w postępowaniu kasacyjnym. Wymaga podkreślenia, że zarzut rażącego naruszenia art. 7 k.p.k. wymaga wykazania wad w sposobie dokonania oceny konkretnych dowodów, podczas gdy kasacja kwestionuje jedynie wynik oceny, a jej autor domaga się podzielenia zaprezentowanego przez siebie stanowiska, bazując w istocie na wyselekcjonowanych fragmentach materiału dowodowego, zwłaszcza w zakresie zeznań pokrzywdzonej. Tymczasem ocena Sądu drugiej instancji oparta została o całokształt zgromadzonego materiału dowodowego oraz ujawnionych okoliczności, co stanowi realizację dyrektywy orzeczniczej, którą ustawodawca zawarł w art. 410 k.p.k.

Podobną ocenę odnieść należy do drugiego zarzutu kasacji prokuratora. Nie sposób bowiem zasadnie zarzucić Sądowi odwoławczemu, że zaniechał on rozważenia argumentów oskarżyciela publicznego, wskazujących na potrzebę przyjęcia kwalifikacji prawnej czynu nieprawomocnie przypisanego M. K. w pkt. X wyroku Sądu pierwszej instancji – w warunkach art. 12 k.k., skoro Sąd odwoławczy w tym zakresie zmienił zaskarżone orzeczenie, uniewinniając M. K. od popełnienia rzeczonoego przestępstwa, co tym samym także i w tym przypadku analizę przesłanek czynu ciągłego czyniło zabiegiem bezprzedmiotowym.

Także argumentacja kasacji prokuratora co do krytyki dokonanej przez Sąd odwoławczy oceny dowodów, która w zakresie omawianego czynu – zdaniem skarżącego – nie była dość wnikliwa i kompletna, nie uprawnia stanowiska o

rażącym naruszeniu przepisów postępowania. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika bowiem, że Sąd *ad quem* – orzekając odmiennie co do istoty – kompleksowo ocenił zaoferowane w omawianym przedmiocie dowody (zeznania M. J. P. , treść zarejestrowanych rozmów telefonicznych, zeznania E. K. i B. B., wyjaśnienia M. K.), wywodząc z nich, że M. K. łączyły z M. J. P. relacje osobiste (w tym też o charakterze seksualnym), co implikowało twierdzenie, że pośrednictwo M. K. w załatwieniu wymienionych w zarzucie spraw urzędowych odbywało się przy okazji trwania tych relacji, nie zaś – jak ustalił to Sąd *a quo* – w zamian za korzyści osobiste w postaci kontaktów seksualnych z M. J. P. , do których, niezależnie od tych spraw, dochodziło między nimi wielokrotnie. Prokurator w uzasadnieniu kasacji przedstawia zaś własną ocenę rzeczonych dowodów, kładąc szczególny nacisk na wybrane w nich aspekty, lecz usilnie stara się pominąć ustalony przez Sąd Okręgowy całościowy kontekst relacji łączących M. K. z M. J. P. , których to relacji rzecz jasna nie wykluczały – inicjowane w tym samym czasie – kontakty seksualne oskarżonego z innymi kobietami. Skarżący w omawianym przedmiocie nie wykazał w istocie, że Sąd odwoławczy, dokonując powyższych ustaleń, przekroczył granice swobodnej oceny dowodów. Treść kasacji nie uzasadnia stanowiska, że Sąd Okręgowy dopuścił się konkretnych błędów w sposobie formułowania określonych ocen, które to błędy uprawniałyby zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k., co też stanowisko autora kasacji w tym zakresie czyni bezzasadnym.

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że istota argumentacji Sądu Okręgowego, przemawiająca za uniewinnieniem M. K. od czynu przypisanego mu w pkt. XI wyroku Sądu Rejonowego, tj. przestępstwa z art. 230 § 1 k.k., zasadzała się na stwierdzeniu braku dowodów, z których wynikałoby, że korzyść majątkowa w postaci sponsorowanej konsumpcji i usług hotelowych, stanowiła dla M. K. motywację do podjęcia działań w postaci pośrednictwa w załatwieniu decyzji korzystnych dla spółki P. Sp. z o.o. Skarżący, poddając krytyce ocenę Sądu odwoławczego w tym zakresie, sam na takie dowody nie wskazuje, a dostrzeżone przez Sąd odwoławczy braki w omawianym przedmiocie stara się uzupełnić *de facto* dowolną interpretacją okoliczności faktycznych, które wypływają ze zgromadzonego materiału dowodowego. Samo odwołanie się przez prokuratora do

stwierdzeń, że określone fakty – przy uwzględnieniu doświadczenia życiowego i zasad logiki – winny prowadzić do wniosków zgodnych z kierunkiem oskarżenia, nie może zostać uznane za wystarczające do przypisania odpowiedzialności karnej, skoro wina oskarżonego musi zostać udowodniona, przez co niedopuszczalnym jest przyjęcie tego rodzaju domniemań za podstawę skazania. Poruszona natomiast przez Sąd odwoławczy kwestia wysokości przysporzenia, nie może oczywiście stanowić samodzielnej argumentacji przemawiającej za uniewinnianiem oskarżonego od przypisywanego mu czynu.

Poczyniona przez Sąd *ad quem* sugestia, że zachowanie M. K. można by rozważać w aspekcie odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 228 § 1 k.k. – wbrew stanowisku skarżącego – nie mogła prowadzić do modyfikacji wyroku Sądu Rejonowego w zakresie kwalifikacji prawnej i skazania M. K. za przestępstwo stypizowane w ww. przepisie. Skoro Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie stwierdził, że nie wykazano wszystkich znamion przestępstwa z art. 230 § 1 k.k., a środek zaskarżenia w tej części nie został wniesiony na niekorzyść oskarżonego, to wobec reguły określonej w art. 434 § 1 pkt 1 k.p.k. – Sąd odwoławczy nie był władny do poszukiwania podstaw skazania oskarżonego za inne przestępstwo i zmiany wyroku Sądu Rejonowego. Zaakceptować należy pogląd, że zakaz orzekania na niekorzyść oskarżonego – w wypadku braku środka odwoławczego wniesionego na jego niekorzyść – oznacza, że ani w postępowaniu odwoławczym, ani w postępowaniu ponownym, jego sytuacja nie może ulec pogorszeniu w jakimkolwiek zakresie, w tym również w sferze ustaleń faktycznych powodujących, lub tylko mogących powodować, negatywne skutki w sytuacji prawnej oskarżonego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2009 r., sygn. akt II KK 36/09). Nie ulega wątpliwości, że przypisanie M. K. odpowiedzialności karnej z art. 288 § 1 k.k. wymagałoby wprowadzenia do opisu czynu ustaleń kompletujących zespół znamion przestępstwa określonego w tym przepisie, co byłoby dla oskarżonego niekorzystne, gdyż umożliwiałoby przywołanie w kwalifikacji prawnej czynu, który wcześniej w tej kwalifikacji nie występował. Oceny tej nie zmienia przywołana przez skarżącego okoliczność, że występki z art. 230 § 1 k.k. i art. 228 § 1 k.k. zagrożone są karą pozbawienia wolności w tym samym wymiarze. Podkreślić należy, że do naruszenia zakazu *reformationis in peius* dochodzi również w sytuacji, w której sąd

odwoławczy wprowadzi do opisu czynu niekorzystne dla oskarżonego okoliczności, które wcześniej w tym opisie nie występowały, choć znalazły odzwierciedlenie w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia (por. D. Świecki (red.), *Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany*, LEX 2020).

Jako że oskarżyciel publiczny w omawianym przedmiocie zarzucił naruszenia art. 455 k.p.k., wskazać należy, że w przepisie tym nie użyto sformułowania „*zmienia*” (a tym wyrażeniem posługuje się skarżący), lecz „*poprawia*” błędną kwalifikację prawną czynu. Wyjaśnić tu trzeba, że zmiana determinuje ponowne dokonywanie ustaleń faktycznych, natomiast poprawienie generuje jedynie potrzebę dostosowania kwalifikacji prawnej do prawidłowych ustaleń faktycznych. Sąd odwoławczy może zastosować ten przepis tylko wtedy, gdy prawidłowy jest opis czynu, lecz do tego opisu nie przystaje kwalifikacja prawna. Niewątpliwym jest, że w niniejszej sprawie przyjęcie wskazanej przez prokuratora kwalifikacji prawnej czynu z art. 228 § 1 k.k. wiązałoby się z potrzebą zmiany jego opisu zarówno poprzez uzupełnienie brakujących elementów odnoszących się do znamion tego czynu zabronionego, jak również z redukcją tych znamion, które w aspekcie art. 228 § 1 k.k. są irrelewantne. Oczywistym jest przy tym, że poprawienie kwalifikacji prawnej na niekorzyść oskarżonego (ta kwestia została już rozstrzygnięta powyżej) mogłoby zostać dokonane jedynie wówczas, gdyby środek odwoławczy został wniesiony na niekorzyść oskarżonego, a ten warunek – co jest bezsporne – w niniejszej sprawie nie jest spełniony.

Czwarty zarzut kasacji prokuratora, dotyczący uniewinnienia przez Sąd Rejonowy M. K. od czynu opisanego w pkt. 10 części wstępnej wyroku tego Sądu (kwalifikowanego przez oskarżyciela publicznego z art. 230 § 1 k.k.), które to rozstrzygnięcie zostało utrzymane przez Sąd odwoławczy – stanowi wyłącznie polemikę skarżącego z dokonanymi w sprawie ocenami dowodów i wnioskami, jakie sądy obu instancji z tych dowodów wyprowadziły. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku jasno wynika, że Sąd odwoławczy – wbrew twierdzeniom skarżącego – przedstawił, jakie względy zadecydowały o tym, że uznał on za wiarygodne zeznania S. T. z postępowania sądowego, a tym samym co zadecydowało o odmowie przyznania tego waloru relacjom, które świadek ten początkowo złożył w postępowaniu przygotowawczym. W tym kontekście zwrócono

uwagę na sytuację prawną świadka po wydanym względem niego wyroku skazującym w innym postępowaniu (osobowo i przedmiotowo związanym z niniejszą sprawą). Nadto, z pisemnego wyводу Sądu *ad quem* wynika, że złożone w postępowaniu przygotowawczym zeznania wyżej wymienionego, nie znajdują bezpośredniego potwierdzenia w pozostałym materiale dowodowym. W tym aspekcie Sąd odwoławczy stwierdził, że z innych przeprowadzonych dowodów, w tym zarejestrowanych rozmów telefonicznych, nie wynika, aby S. T. lub Z. S. obiecywali oskarżonemu jakkolwiek korzyść majątkową za podjęte przez niego działania, jak też aby te działania obietnicą takiej korzyści były zdeterminowane. Sąd odwoławczy uznał jednocześnie, że akcentowana przez prokuratora okoliczność uprzedniego przyjęcia przez M. K. korzyści majątkowej za przyspieszenie dotacji z Europejskiego Funduszu Regionalnego, stanowi jedynie poszlakę, że oskarżony mógł co najwyżej liczyć na korzyść majątkową w kwestii objętej przedmiotowym zarzutem, co jednak nie oznacza, że w rzeczywistości obietnicę takiej korzyści otrzymał.

Podkreślić przy tym wypada, że zdaniem Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym nie jest ponowna weryfikacja dowodów. Samo zaś dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób odmienny od oczekiwań stron procesowych, nie stanowi naruszenia przepisu art. 7 k.p.k.

Ustosunkowując się do ostatniego zarzutu kasacji prokuratora, stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy słusznie za preliminarzną uznał kwestię oceny strony podmiotowej przestępstwa podżegania do popełnienia czynu stypizowanego w art. 266 § 2 k.k. Wychodząc od ogólnych uwag, należy podkreślić, że strona podmiotowa podżegania – przepis art. 18 § 2 k.k. nie pozostawia tu wątpliwości – obejmuje tylko jedną postać umyślności, a mianowicie zamiar bezpośredni. Słusznie zaaprobowano w orzecznictwie pogląd, że po stronie osoby podżegającej do popełnienia przestępstwa musi wystąpić nie tylko pełna świadomość oraz intencja ukierunkowana na to, że jego zachowanie stanowi nakłanianie innej osoby do dokonania czynu zabronionego, lecz również podżegający musi mieć pełną świadomość prawnej kwalifikacji czynu, do dokonania którego nakłanianie, oraz chęć nakłonienia do tak scharakteryzowanego czynu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2010 r., sygn. akt IV KK 331/09). W tym stanie rzeczy, w pierwszej

kolejności należało zatem ustalić, że M.K. chciał nakłonić K. M. (pełniącego funkcję Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji) do popełnienia przestępstwa określonego w art. 266 § 2 k.k., a tym samym, że obejmował swoją świadomością to, iż ujawnienie przez K. M. interesujących oskarżonego informacji, wypełniałoby znamiona tego przestępstwa, które – co trzeba podkreślić – nie ma charakteru powszechnego, lecz indywidualny, albowiem może zostać popełnione wyłącznie przez funkcjonariusza publicznego. Sąd *ad quem* tymczasem stwierdził, że zgromadzone w sprawie dowody nie wykazują wyżej wymienionych okoliczności. Sam skarżący również na takie dowody nie wskazuje, dokonując w tym przedmiocie dowolnych ustaleń.

Wymaga przy tym wyjaśnienia, że Sąd odwoławczy nie warunkował odpowiedzialności karnej oskarżonego od konieczności jego pouczenia o bezprawności podejmowanych przez niego działań. Wspominając o kwestii takiego pouczenia, Sąd ten wskazał jedynie na przykładową okoliczność, której zaistnienie i wykazanie wpływałoby na ocenę zamiaru oskarżonego.

Wobec powyższego, nie można podzielić zarzutu skarżącego, że nierozpoznanie przez Sąd odwoławczy zarzutu apelacji co do czynu zarzucanego M. K. w pkt. 13 aktu oskarżenia, stanowiło naruszenia przepisów postępowania, skoro analiza stanowiska prokuratora w tym zakresie – z uwagi na przedstawione wyżej argumenty – pozostawała bezprzedmiotowa.

Odnosząc się do kasacji wniesionej przez obrońcę H. S. – adw. M. F. H. , w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że podniesiony zarzut bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. jest oczywiście chybiony. Zarzut ten pośrednio wywodził również obrońca adw. Z. W.. Wypada tu wskazać, że rozpoznanie sprawy pod nieobecność oskarżonego, jako uchybienie o charakterze bezwzględnej przyczyny odwoławczej, odnosi się do tych sytuacji, w których ustawa przewiduje obowiązkowy udział oskarżonego w czynności procesowej. Taka sytuacja w niniejszej sprawie jednak nie występuje, albowiem rzeczony obowiązek – w przypadku rozpoznania sprawy na rozprawie głównej w postępowaniu zwyczajnym – dotyczy wyłącznie spraw o zbrodnie i tylko co do czynności otwarcia przewodu sądowego oraz przesłuchania oskarżonego, na co jednoznacznie wskazuje brzmienie art. 374 § 1a k.p.k. Na mocy zaś art. 374

§ 1 zd. 2 k.p.k., przewodniczący lub sąd mogą uznać obecność oskarżonego za obowiązkową. Tymczasem w przedmiotowej sprawie obecność H. S. nie była obowiązkowa z mocy ustawy, natomiast z akt sprawy nie wynika, aby przewodniczący lub sąd zdecydował w tym zakresie inaczej. Zatem obecność H. S. na rozprawie, wbrew temu co sugerują obrońcy, nie była obowiązkowa, a tym samym nie można uznać, by w niniejszej sprawie mogła zaistnieć bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. Samo zaś naruszenie prawa do obrony zasadniczo będzie powodować bezwzględną przyczynę odwoławczą w sytuacji naruszenia obowiązku obrony obligatoryjnej, np. wówczas gdy obrońca nie uczestniczył w rozprawie (art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.), niemniej w przedmiotowej sprawie obowiązek obrony obligatoryjnej również nie zachodził.

W tym stanie rzeczy, opisaną w zarzucie sytuację można by rozpatrywać ewentualnie w kategorii innego rażącego naruszenia prawa, co też – abstrahując już od kwestii właściwego sformułowania zarzutu w tym zakresie – sygnalizują obrońcy skazanego, podnosząc w tym kontekście naruszenie prawa do obrony. Wskazać jednak należy, że H. S. za przypisane mu przestępstwa został skazany na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, wobec tego – uwzględniając ograniczenia zawarte w art. 523 § 2 k.p.k. – kasacje obojga obrońców w zakresie nieodnoszącym się do ewentualnego wystąpienia uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., uznać trzeba za niedopuszczalne. Konkluzję tę rozciągnąć należy przede wszystkim na pozostałe zarzuty, jakie pod pozorem wystąpienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, adw. M. F. H. zaprezentowała w części wstępnej kasacji.

Wymaga też odnotowania, że obrońca H. S. – adw. Z. W. , zarzucił, że Sąd odwoławczy na rozprawie nie pozwolił mu na przedstawienie argumentów dotyczących wadliwości postępowania przed Sądem pierwszej instancji, które jego zdaniem miały prowadzić do „*nieważności postępowania*”. Odnosząc się do tej kwestii nie sposób zauważyć, że w Kodeksie postępowania karnego ustawodawca nie przewiduje skutku w postaci nieważności postępowania. Jak się wydaje, skutek ten obrońca wiązał z wystąpieniem bezwzględnych przyczyn odwoławczych, których ostatecznie nie sformułował w zarzucie kasacyjnym. Obrońca sugerując tego rodzaju uchybienia w istocie nie wskazał, jakich konkretnie przesłanek z

katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych (poza badaną już sytuacją z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.) miałyby dotyczyć okoliczności prezentowane przez niego w uzasadnieniu kasacji. Takiej odpowiedzi nie daje zwłaszcza treść przedstawionego zarzutu kasacyjnego, ograniczonego wyłącznie do szeregowego wskazania przepisów postępowania, które zdaniem skarżącego zostały naruszone. Ogólnikowo wskazane przez obrońcę sytuacje, w których miałyby dojść do ograniczenia jego roli w postępowaniu, nie dają podstaw do stwierdzenia, że *in concreto* skazany H. S. został pozbawiony prawa do obrony. Co jednak istotne, skarżący nie sformułował w tym zakresie konkretnych zarzutów kasacyjnych, a przede wszystkim zarzutu wskazującego na jakiekolwiek uchybienie skatalogowane w art. 439 § 1 k.p.k., co też przedstawiony przez niego wywód czyni nieskutecznym.

Resumując, stwierdzić należy, że przedstawione w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku stanowisko Sądu odwoławczego w sposób jasny i zrozumiały tłumaczy dlaczego zarzuty wskazane we apelacji prokuratora uznano za niezasadne. Sąd Najwyższy nie dostrzega żadnych racjonalnych powodów do negowania prawidłowości toku rozumowania Sądu Okręgowego, nie znajdując ich też w argumentacji zawartej w uzasadnieniu kasacji oskarżyciela publicznego. Z kolei kasacje wywiedzione przez obrońców H. S. nie respektowały charakteru uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. oraz nakazu ich ścisłej interpretacji. Skarżący w sposób całkowicie dowolny kreowali zaistnienie *in concreto* bezwzględnych przyczyn odwoławczych, nie licząc się w istocie z tym, co z woli ustawodawcy powinno je faktycznie stanowić.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

